

Notat
Dato 26. november 2024

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Vurdering af arbejdsevnen

En reform af beskæftigelsesindsatsen bør indeholde nye rammer for vurderingen af arbejdsevnen. Det er i dag en stor udfordring, at borgerens arbejdsevne vurderes forskelligt kommunerne imellem. Uklare regler for arbejdsevnevurderinger er den væsentligste kilde til langvarige forløb på kontanthjælp jobafklaringsforløb, sygedagpenge og ressourceforløb og til borgerens oplevelse af uværdighed i beskæftigelsesindsatsen. Der bør derfor indføres et nationalt grundlag og en klar definition af, hvad arbejdsevne er og hvordan den vurderes. Der skal samtidigt stilles krav om, at vurderingen af arbejdsevnen alene kan foretages af personer med faglig uddannelse som enten socialrådgiver og socialformidler.¹

En del af årsagen til langvarige og for nogle borgere uværdige forløb i beskæftigelsesystemet er de nuværende krav til og processer for at afklare og vurdere arbejdsevne. Dette problem har ikke fået særlig opmærksomhed i Ekspertgruppens rapport.

Arbejdsevnevurderingen består af en samlet vurdering af dokumentationen af forudgående indsatser, samtaler med borgeren om vedkommendes egen oplevelse af arbejdsevne og funktionsevne samt den lægelige dokumentation og vurdering af funktionsevnen. Det er både en fortløbende vurdering, der er med til at drive et sagsforløb på den rette vej i forhold til hvilke indsatser, der kan understøtte en udvikling og afklaring af arbejdsevnen, og en vurdering af berettigelse til forskellige ydelser som fleksjob og førtidspension

Det er i dag en stor udfordring, at borgernes arbejdsevne vurderes vidt forskelligt i kommunerne. Der er ikke et fælles nationalt grundlag for hvordan og på hvilket grundlag arbejdsevnen skal vurderes. Dette betyder, at der er stor variation i, hvordan den fastlægges i praksis i de enkelte kommuner / rehabiliteringsteams. Ligeledes medfører det uklare regelgrundlag variation i afgørelser fra Ankestyrelsen.²

---

¹ Den tidligere arbejdsevnebekendtgørelse blev ophævet i forbindelse med FØP/fleks-reformen i 2013, og der har siden da ikke været gældende regler på området. (Arbejdsevnebekendtgørelsen)

² Særligt i f.t. arbejdsevneafklaring til fleksjob, er den meget vidtrækkende og uklare regel i LAB §116, stk. 3, om at fleksjob kan først tilbydes, når alle relevante tilbud samt andre foranstaltninger har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse, bidrager til at skabe uværdige og langvarige forløb.

Derudover har socialrådgiverne også erfaringer med at lokaløkonomiske kan medføre at skøn sættes under regel og udmøntes i en yderst restriktiv praksis og overoplysning af sagerne.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at der er behov for en ny bekendtgørelse om arbejdsevne, der fastsætter klare kriterier for, hvad en arbejdsevne er og hvordan den skal vurderes. Formålet er at styrke borgernes retssikkerhed og inddragelse samt at sikre et ensartet og veldefineret dokumentationsgrundlag. En ny arbejdsevnebekendtgørelse kan også bidrage til en fælles tværkommunal faglig forståelse og anvendelse af de begreber og præmisser, der anvendes i vurderingen af en borgers arbejdsevne.

Det er en kompliceret opgave at vurdere arbejdsevnen, det forudsætter en bred viden om sociale og samfundsmæssige forhold og ikke mindst om juraen. Det kræver en inddragelse af borgerens perspektiv på eget helbred og forhold. Ligesom det kræver kvalifikationer at foretage systematisk sagsarbejde, som indeholder beskrivelse, opsamling, analyse, vurdering og afgørelse/indstilling.

Derfor skal det være et krav, at kun medarbejdere med socialfaglig baggrund (socialrådgiver eller socialformidler) kan foretage disse analyser, vurderinger og indstillinger.

Forslag til aftaletekst:

Aftalepartierne er enige om, at der udarbejdes en ny bekendtgørelse om vurdering af arbejdsevnen. Arbejdet skal forankres i regi af Beskæftigelsesministeriet med inddragelse af relevante parter. Målet er at vurdering af arbejdsevnen fremadrettet sker på et klart og transparent grundlag samt sikrer borgerens inddragelse vurdering af egen helbredssituation. Bekendtgørelsen skal desuden sikre, at sagsbehandlingen bliver foretaget på ensartet grundlag som understøtter ligebehandling og retssikkerhed. Desuden skal den sikre, at dokumentationsomfanget ikke bliver uhensigtsmæssigt stort og dermed trækker sagerne i langdrag.

Aftalepartierne er også enige om, at borgeren skal være garanteret, at arbejdsevnevurderingen udføres af en socialfagligt uddannet medarbejder (socialrådgiver eller socialformidler), som har den rette faglighed til at inddrage borgeren, foretage analysen, sikre systematik og bruge lovgivningens handlerum.